

Dato	5.december 2017
Sagsbehandler	Søren Peter Kongsted
Mail	spk@vd.dk
Telefon	7244 3113
Dokument	16/13777
Side	1/6

Omlægning af privat fællesvej

I brev af 24. oktober 2016 har du klaget til Vejdirektoratet over Ringkøbing-Skjern Kommunes afslag af 28. september 2016 på omlægning af den private fællesvej på matr. nr. b, beliggende S-vej 31.

Du klager bl.a. over, at:

- afgørelsen er truffet ud fra en entydig hensyntagen til de andre vejretshaveres indsigelser
- sagen ikke er blevet tilstrækkelig belyst
- kommunen har ladet usaglige hensyn indgå i afgørelsen.

Vores afgørelse

Vejdirektoratet opretholder Ringkøbing-Skjern Kommunes afgørelse (afslag på omlægning af en del af S-vej).

Baggrund

S-vej er, udover at være en offentlig vej (kommunevej¹), tillige en mindre sidevej af status som privat fællesvej, og som ligger på landet, hvor den betjener en række mindre landbrugsejendomme, markjorder mv. Vejen administreres derfor efter reglerne i privatvejslovens² afsnit I, II og IV (om private fællesveje på landet).

Efter at have passeret matr. nr. a gennemskærer vejen den sydlige del af matr. nr. b, og du ønsker – som ejer af denne ejendom – at forlægge vejen nord om ejendommen (på matr. nr. b) for at undgå gener, da vejen i dag passerer tæt forbi haveanlægget på ejendommen. Samtidig vil en omlægning af vejen give dig mulighed for at udlægge én samlet græsningsfold til dine galloway-kvier (mod to mindre i dag). Du har derfor ansøgt kommunen om tilladelse til omlægning af vejen.

¹ Der er udskilt i matriklen med litra 7000a.

² Lov om private fællesveje, lovbekendtgørelse nr. 1234 af 4. november 2015, som ændret ved § 5 i lov nr. 175 af 21. februar 2017.

Konkret har du ansøgt om få omlagt vejen, således at den ikke gennemskærer matrikel nr. 4, men at den bliver forlagt i et omvendt "u" på ejendommen, dvs. den bliver ført i en bue langs skellet rundt om "T", inden den bliver ført tilbage i det nuværende tracé på naboejendommen, matr. nr. a.

Tracèet vest og nord om "T" er allerede i dag til stede i marken, da dette udgør en eksisterende vejforbindelse nord om landbrugsejendommen til kommunevejen, S-vej.

I brev af 26. maj 2016 har kommunen meddelt de relevante vejberettigede, at man agter at imødekomme det ansøgte og har derfor anmodet om bemærkninger. I den forbindelse har kommunen modtaget en række bemærkninger. Disse er efterfølgende blevet forelagt dig til bemærkninger.

Kommunen har efterfølgende i sin afgørelse af 28. september 2016 meddelt et afslag på det ansøgte og har i den forbindelse lagt vægt på følgende:

1. svingene vil være til ulempe for landmændene
2. ulempen er på et sådant niveau, at de vejberettigede ikke skal tåle denne ulempe mod, at ansøger i privat øjemed kan samle sin grund og hindre trafikken herover
3. der kan være forøgede omkostninger forbundet med, at de vejberettigede får længere afstand til deres marker

Hertil kommer i afgørelsen, at du – efter kommunens vurdering – har været bekendt med placeringen af den private fællesvej ved erhvervelsen af ejendommen, og at trafikken herpå har været indregnet i forbindelse med erhvervelsen.

Du har efterfølgende klaget til Vejdirektoratet over kommunens afslag på den ansøgte vejoplægning.

Hvad Vejdirektoratet kan tage stilling til

Vi kan alene tage stilling til, om en kommunes afgørelse er lovlig (retlige spørgsmål). Men vi kan ikke tage stilling til kommunens skøn inden for lovens rammer. Dette fremgår af privatvejslovens § 87, stk. 2.

Vi har heller ikke mulighed for at tage stilling til rimeligheden eller hensigtsmæssigheden af kommunens afgørelse. Dermed kan vi ikke tage stilling til, om et vejforløb bør ændres til en ny placering, og hvilken placering der i så fald må anses for den mest hensigtsmæssige.

Vejdirektoratet kan endvidere tage stilling til, om kommunen har overholdt almindelige forvaltningsretlige principper og regler, herunder bestemmelserne i forvaltningsloven³, i forbindelse med en afgørelse truffet efter vejlovgivningen⁴. Men vi kan ikke tage stilling til, om kommunen har iagttaget god forvaltningsskik.

Endelig kan vi ikke tage stilling til privatretlige forhold.

³ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014.

⁴ Vejloven og privatvejsloven.

Privatvejslovens bestemmelser

Private fællesveje, der er taget i brug, må ikke nedlægges uden kommunens godkendelse, jf. privatvejslovens §§ 72-78. Dette fremgår af samme lovs § 12, stk. 1.

Kommunen skal tage stilling til spørgsmålet om omlægning af en privat fællesvej, hvis en grundejer fremsætter anmodning herom. Denne skal have en fornøden interesse i spørgsmålet. Dette fremgår af privatvejslovens § 72, stk. 1.

Vejen skal helt eller delvis opretholdes som privat fællesvej, hvis den efter matrikelkortet er eneste adgangsvej til en ejendom, og der ikke samtidig etableres anden vejadgang, eller hvis vejen i øvrigt er af vigtighed for en ejendom med vejret til vejen. Dette fremgår af privatvejslovens § 72, stk. 2.

Spørgsmålet, om det gamle vejforløb skal opretholdes af de grunde, der er nævnt i privatvejslovens § 72, stk. 2, hører under taksationsmyndighederne. Dette fremgår af lovens § 75.

Forvaltningslovens bestemmelser

Kommunen må ikke træffe afgørelse, før den har gjort parten bekendt med det faktiske oplysningsgrundlag i sagen og har givet parten lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis parten ikke kan antages at være bekendt med, at kommunen er i besiddelse af bestemte oplysninger om sagens faktiske omstændigheder. Det er endvidere en betingelse, at disse oplysninger skal være af væsentlig betydning for sagens afgørelse og til ugunst for den pågældende part. Dette fremgår af forvaltningslovens § 19, stk. 1.

I henhold til forvaltningslovens § 22 skal en afgørelse, når den meddeles skriftligt, endvidere ledsages af en begrundelse.

Kravene til indholdet af begrundelsen er nærmere opregnet i forvaltningslovens § 24. En begrundelse skal således indeholde en henvisning til de retsregler, som afgørelsen er truffet efter, samt angive de faktiske omstændigheder, myndigheden har lagt vægt på, og, såfremt afgørelsen beror på et skøn, de kriterier, som er lagt til grund ved skønsudøvelsen.

Vores vurdering

Omlægning af vejen

Kommunen skal ved behandling af sager omkring omlægning af private fællesveje foretage en afvejning mellem parternes interesser. Kommunen skal således foretage en afvejning mellem vejejerens interesse i, at vejen omlægges, og de(n) vejberettigedes interesse i, at vejen bevares med dens nuværende beliggenhed.

Den konkrete sag

Vi har vurderet såvel afgørelsen, herunder de indsigelser/bemærkninger der er blevet indsendt forud for denne, som de bemærkninger, der er blevet indsendt under klagesagen, og vi må på den baggrund lægge følgende til grund:

- Du har indsendt en ansøgning til kommunen om tilladelse til omlægning af vejen fra en sydlig beliggenhed til en nordlig beliggenhed i form af et omvendt "u". Denne omlægning medfører fire skarpe sving på strækningen. Baggrunden for omlægningen skyldes et ønske om at samle grunden og værne om privatlivet⁵.
- Kommunen har efterfølgende partshørt de vejberettigede, jf. forvaltningslovens § 19, stk. 1, og har i den forbindelse modtaget en række indsigelser fra disse, særligt at omlægningen vil medføre længere vej til deres marker, og at svingene vil medføre udfordringer for de vejberettigede på grund af svingenes udformning og landbrugsmaskinernes omfang⁶.
- Du er efterfølgende blevet partshørt over disse bemærkninger og har afgivet partshøringssvar med dit brev af 30. august 2016. Af dette fremgår det særligt, at du er villig til en dialog med de vejberettigede omkring svingenes udformning. Dette er dog ikke sket, da der ikke er afholdt møde mellem dig og de vejberettigede⁷.
- Kommunen har vurderet de indkomne bemærkninger og har med sin afgørelse af 28. september 2016 truffet en endelig, skriftlig, begrundet afgørelse, jf. forvaltningslovens §§ 22 og 24. Af afgørelsen fremgår det, at kommunen har afvejnet interesserne mellem de vejberettigede og vejjer.

I den forbindelse må vi dermed lægge til grund, at kommunen har iagttaget dels forvaltningslovens bestemmelser, dels privatvejslovens bestemmelser. Og konkret ses kommunen at have afvejnet interesserne mellem parterne, hvorfor den ligeledes ses at have skønnet konkret i sagen⁸.

I den forbindelse skal vi understrege, at kommunen inden en partshøring ikke er bundet af sin vurdering af, hvilken afgørelse den agter at træffe. Og dette da en partshøring kan medføre modtagelse af nye oplysninger.

I forhold til den konkrete afgørelse må vi forstå, at kommunen har vurderet de samlede konsekvenser for de vejberettigede ved omvejskørslen overfor konsekvenserne for dig ved en fortsat kørsel ad den eksisterende strækning. Og i den forbindelse vejer konsekvenserne for de vejberettigede tungere efter kommunens samlede vurdering. Den har lagt vægt på udformningen af de foreslåede sving i forhold til størrelsen af de landbrugsmaskiner,

⁵ Jf. dine bemærkninger i brev af 30. august 2016 til kommunen.

⁶ Jf. brev af 11. juli 2016 fra Advokatfirmaet.

⁷ Jf. dit brev i din e-mail af 1. september 2017 til Vejdirektoratet.

⁸ Jf. det forvaltningsretlige forbud mod skøn under regel.

som benytter vejen⁹ og den længere omvejskørsel samt de mulige omkostninger, der *kan* opstå som følge af den omlagte vej.

Selvom din interesse i at kunne samle din grund (ejendom/have) og få mere ro og fred også vejer med en vis vægt, så vejer de vejberettigedes interesser tungere. Og det forhold, at du vil lave én samlet græsningsfold¹⁰, må vi forstå ikke har indgået i kommunens vurderinger, da den netop ikke tidligere er blevet gjort opmærksom på, at du holder kvæg¹¹.

Omkring de efterfølgende bemærkninger til Vejdirektoratet under klagesagen fra dig og kommunen må vi lægge til grund, at disse grundlæggende afspejler en dyb uenighed om, hvilke hensyn der bør veje tungest i den konkrete sag, og om manglende saglighed/troværdighed hos den anden part.

Vi finder dog ikke grundlag for at kunne konstatere, at kommunens afgørelse retligt set er ulovlig. Som nævnt ovenfor har kommunen iagttaget de korrekte bestemmelser i de relevante lovgivninger¹², ligesom den har skønnet konkret i sagen.

Kommunen har i den konkrete sag dermed foretaget den fornødne afvejning af parternes interesser. På den ene side din interesse (som vejejer) i en omlægning af vejen med henblik på at få fjernet/reduceret generne fra trafikken på vejen over din ejendom og få samlet grunden (haven/ejendommen). Og på den anden side de vejberettigedes interesser i at opretholde det oprindelige – mere lige – vejforløb af hensyn til køretøjernes dimensioner samt den kortere adgang deres markbedrifter¹³.

Vi kan ikke tage stilling til disse saglige skøn og vurderinger, jf. ovenfor, herunder hvilke hensyn der bør veje tungere. Det kan alene domstolene, jf. nedenfor.

Ud fra sagens oplysninger mener vi ikke, at Ringkøbing-Skjern Kommune med afgørelsen har varetaget usaglige hensyn eller lagt vægt på urigtige forhold.

Vores afgørelse

Vejdirektoratet opretholder Ringkøbing-Skjern Kommunes afgørelse (afslag på omlægning af en del af S-vej).

Ny afgørelse om omlægning af vejen

Det skal bemærkes, at selvom kommunen har meddelt dig et afslag på den indsendte ansøgning om omlægning af vejen, er der intet til hindrer for, at du og de vejberettigede

⁹ Og dette da et møde mellem dig og de vejberettigede omkring en ny udformning af svingene ikke er blevet afholdt.

¹⁰ Og som først er blevet oplyst under klagesagen, jf. dit brev af 24. oktober 2016 til Vejdirektoratet.

¹¹ Spørgsmålet om muligheden for godkendelse af kvæghold på ejendommen må rettes mod kommunen.

¹² Forvaltningsloven og privatvejsloven.

¹³ Spørgsmålet om gennembrud af et dige har ikke haft betydning for sagen.

indgår i en fornyet dialog omkring placeringen og udformningen af en omlagt privat fællesvej på matr. nr. b, og efterfølgende indsender en ny ansøgning til kommunen.

Vi har i den forbindelse noteret os, at du under klagesagen har udtrykt vilje til at se på en ny udformning af svingene på en omlagt vejføring.

Vi har tillige noteret os kommunens oplysninger om, at den vil se positivt på en fornyet ansøgning om omlægning af vejen, hvis der kan opnås enighed mellem vejejer og de vejberettigede om særligt udformningen af en omlagt vej.

Frist for anlæg af sagen ved domstolene

Hvis du ønsker lovligheden af vores afgørelse eller kommunens afgørelse prøvet ved domstolene, skal søgsmål herom være anlagt inden 6 måneder fra modtagelsen af denne afgørelse. Dette fremgår af privatvejslovens § 88 a.

Vi foretager ikke mere i sagen.